

บทที่ 3

ระเบียบวิธีในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาความรู้ และความสนใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่ศึกษาในหลักสูตรผู้กำกับการ รุ่นที่ 23 ของสถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ ซึ่งนายตำรวจเหล่านี้เป็นตำรวจที่อยู่ในระดับหัวหน้าหน่วยระดับต้น อันถือว่ามีควมสำคัญต่อผู้บังคับบัญชา และเป็นตัวแทนจากตำรวจที่มาจากหน่วยต่างๆ ทั่วประเทศ ในการศึกษานี้มีสมมติฐานและการดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรวิจัย
2. สมมติฐานในการศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรวิจัย

ที่มาของประชากรวิจัยครั้งนี้ ด้วยกรมตำรวจได้มอบหมายให้สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจเป็นสถานที่ฝึกอบรม มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการให้การศึกษาข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรในระดับต่างๆ เพื่อเป็นการทบทวนและเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และทักษะในด้านวิชาการ การปฏิบัติงาน และบุคลิกลักษณะให้เหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้บังคับบัญชา หรือผู้บังคับบัญชา และทำหน้าที่ฝ่ายอำนวยการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับประชากรวิจัยในการศึกษานี้ใช้นักศึกษาหลักสูตรผู้กำกับการ รุ่นที่ 23 ซึ่งเป็นหลักสูตรที่สำคัญหลักสูตรหนึ่งของกรมตำรวจ วัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนสมรรถภาพทางด้านวิชาการ การปฏิบัติและมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสม

ที่จะดำรงตำแหน่งผู้กำกับการหรือในระดับที่สูงขึ้น เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติ และความคิดเห็นให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารประเทศ และเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และทักษะในการบริหารงานตามหลักวิชาการแผน ใหม่ โดยหลักสูตรได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่เข้ารับการอบรม จะต้องเป็น ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรมีศัพัตตำรวจโท ดำรงตำแหน่งรองผู้กำกับการ ไม่น้อยกว่า 2 ปี กรณีสายงานแพทย์จะต้องมีศัพัตตำรวจโท ตำแหน่งสารวัตร หรือเทียบเท่า และจะต้องดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี ผู้อบรมจะต้อง มีวันรับราชการ ตั้งแต่วันเปิดการศึกษาอบรมถึงวันเกษียณอายุราชการเหลือ ไม่น้อยกว่า 2 ปี และผู้อบรมจะต้องไม่อยู่ระหว่างถูกตั้งกรรมการสอบสวนทาง วินัย

ในส่วนของหลักสูตรการศึกษาประกอบด้วยวิชาต่างๆ โดยแบ่งเป็น 3 หมวดวิชา ใช้เวลาศึกษาตลอดหลักสูตร 6 เดือน สำหรับวิชาที่เกี่ยวกับการ เมืองการปกครอง จัดอยู่ในหมวดวิชาทั่วไป ศึกษาเกี่ยวกับสถานการณ์ของโลก ในปัจจุบัน อันจะศึกษาถึงการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของ ประเทศ ซึ่งรวมทั้งสถานการณ์ของประเทศไทยด้วย เท่าที่กล่าวมาทั้งหมดใน ส่วนของประชากรวิจัย จะพบว่า ประชากรที่นำมาเป็นกลุ่มในการศึกษา นี้ รูปแบบจะเป็นประชากรที่สมบูรณ์ มีคุณภาพ เนื่องจากการเข้ามาศึกษาอบรมต้อง ได้รับการคัดเลือก โดยกรมตำรวจ นอกจากจะพิจารณาจากผู้ที่มีคุณสมบัติครบ ถ้วนแล้ว ยังต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถเหมาะที่จะได้รับตำแหน่งผู้ บริหารในระดับย่อย อันน่าจะมีประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ และสามารถเห็นผล ได้ชัดเจน

สมมติฐานในการศึกษา

ด้วยที่ข้าราชการตำรวจ เป็นข้าราชการที่มีบทบาท ภารกิจ และ หน้าที่ที่จะต้องเกี่ยวข้องกับประชาชนอย่างใกล้ชิดตลอด สิ่งสำคัญตำรวจถือเป็น กลไกส่วนหนึ่งของรัฐที่รัฐจะใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารประเทศ ที่เห็นได้ชัด คือ เรื่องของการรักษาความสงบเรียบร้อย ซึ่งหากตำรวจมีความรู้พื้นฐานที่ไม่ สอดคล้องกับระบบการปกครองแล้ว ก็อาจส่งผลกระทบต่อสังคม และระบบการ เมืองได้ จึงตั้งสมมติฐานในการวิจัยดังนี้

"นายตำรวจชั้นสัญญาบัตร มีความรู้ ความสนใจ และการเห็นความสำคัญในการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่แตกต่างกัน เนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจมีภารกิจหลายรูปแบบ ซึ่งทำให้มีการเปิดรับข่าวสารการเมืองที่แตกต่างกัน"

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาถึงความรู้ ความสนใจ ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่ศึกษาในหลักสูตรฝ่ายอำนวยการ รุ่นที่ 23 กับความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทางเศรษฐกิจ สังคม

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ สามารถกำหนดตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาได้ดังต่อไปนี้คือ

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ อายุที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ระดับพื้นฐานการศึกษา ระดับการศึกษาสูงสุด ภูมิลำเนาเดิม การศึกษาดูงานฐานะทางเศรษฐกิจ สถานภาพการปฏิบัติงาน

1.1 เพศ จำแนกเป็น

เพศชาย

เพศหญิง

1.2 อายุ

1.3 ระยะเวลารับราชการ

1.4 การศึกษา แบ่งเป็น 2 กลุ่ม

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

1.5 สถาบันที่สำเร็จชั้นอุดมศึกษาครั้งแรก แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ

กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาจาก โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

กลุ่มที่มีได้สำเร็จการศึกษาจาก โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

- 1.6 ภูมิภาคเนาเดิม แบ่งเป็น
 - กลุ่มที่มีภูมิภาคเนาเดิมอยู่ในกรุงเทพมหานคร
 - กลุ่มที่มีภูมิภาคเนาเดิมอยู่นอกเขตกรุงเทพมหานคร
- 1.7 การศึกษาดูงานในต่างประเทศ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ
 - กลุ่มที่เคยไปศึกษาดูงานในต่างประเทศ
 - กลุ่มที่ไม่เคยไปศึกษาดูงานในต่างประเทศ
- 1.8 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว แบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ
 - กลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูง
 - กลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวปานกลาง
 - กลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ
- 1.9 ภารกิจการปฏิบัติงาน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ
 - กลุ่มที่ปฏิบัติงานป้องกันปราบปราม
 - กลุ่มที่ปฏิบัติงานอำนวยความสะดวก

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความรู้ ความสนใจ การเห็นความสำคัญในการมีส่วนร่วมทางการเมือง และการเปิดรับข่าวสารทางการเมือง

ในการศึกษาครั้งนี้ จะได้อ้างถึง ความรู้ ความสนใจ การเห็นความสำคัญในการมีส่วนร่วมทางการเมือง การเปิดรับข่าวสารทางการเมือง กับปัจจัยที่เป็นพื้นฐานทางรัฐศาสตร์ทั่วไป และสถานภาพภารกิจของงานที่ปฏิบัติ ซึ่งการอ้างอิงดังกล่าวได้ปรากฏในแบบสอบถาม ดังนี้

1. เป็นส่วนของความรู้ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง มีทั้งหมด 9 ข้อ
 - ข้อ 1. ประเทศที่มีการเลือกตั้งคือประเทศที่เป็นประชาธิปไตย
 - ข้อ 2. การเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคนที่จะต้องปฏิบัติ
 - ข้อ 3. การเลือกตั้งเป็นวิธีทางหนึ่งที่ประชาชนจะสามารถกำหนดแนวทางของรัฐบาลได้
 - ข้อ 4. การให้สภาสูงหรือวุฒิสภา ตั้งกระทู้ถามรัฐบาลได้อย่างในทุกวันนี้ เป็นสิ่งที่เหมาะสมแล้ว

- ข้อ 5. พรรคการเมืองไม่เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเมืองแบบประชาธิปไตย
- ข้อ 6. ประเทศที่มีฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติ และตุลาการกล่าวได้ว่า เป็นประเทศประชาธิปไตย
- ข้อ 7. แม้ว่าจะเกิดการปฏิวัติขึ้นก็ตาม แต่อำนาจอธิปไตยก็ยังเป็นของประชาชนอยู่
- ข้อ 8. ในปัจจุบันนี้มีบางประเทศที่ปกครองโดยไม่มีกฎหมายรัฐธรรมนูญ
- ข้อ 9. พรรคการเมืองน้อยพรรค หรือมีพรรคเดียว จะทำให้มีประชาธิปไตยสูง

2. เป็นส่วนของความสนใจ ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นการถามความถี่ในการร่วมกิจกรรมต่างๆ มีทั้งหมด 9 ข้อ

ข้อ 1. ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งในระดับประเทศหรือท้องถิ่น

ข้อ 2. การติดตามฟังอภิปรายในทุกครั้งที่มีการปราศรัยหาเสียงการเลือกตั้ง

ข้อ 3. เป็นตัวแทนในการชักจูงให้กลุ่มต่างๆ สนับสนุนในการลงคะแนนให้พรรคใดพรรคหนึ่งในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง ทั้งนี้ให้รวมถึงการเป็นตัวแทนที่แสดงออกในทางอ้อมด้วย

ข้อ 4. ติดต่อประสานงานอย่างใดอย่างหนึ่งกับตัวแทนหรือสมาชิกของพรรคการเมือง (เช่น ติดต่อขอเงินช่วยเหลือให้สนับสนุนปัจจัยในด้านต่างๆ หรือติดต่อเพื่อจะแจ้งปัญหาต่างๆ ในท้องถิ่นที่ปกครอง เช่น ปัญหายาเสพติด)

ข้อ 5. เป็นผู้เริ่มชักชวนให้ผู้อื่นสนทนาเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเมือง

ข้อ 6. อ่านหนังสือที่เกี่ยวกับเรื่องทางการเมือง

ข้อ 7. เข้าไปมีส่วนร่วมไม่ว่ากรณีใดๆ ก็ตาม ในการชุมนุมประท้วงเพื่อเรียกร้องผลประโยชน์ทางการเมือง (เช่น การชุมนุมร่วมกลุ่มในเหตุการณ์ครั้งต่างๆ)

ข้อ 8. การติดตามการแถลงข่าวของรัฐบาล*

ข้อ 9. ความคิดเห็นในทางคัดค้าน หรือสนับสนุนในเรื่องที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ของส่วนรวมต่อที่ประชุม

3. เป็นส่วนของการเห็นความสำคัญ ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง มีทั้งหมด 15 ข้อ

ข้อ 1. การที่คณะผู้บริหารประเทศทั้งหมด ต้องมาจากการเลือกตั้ง

ข้อ 2. การเรียกร้องผลประโยชน์ในแง่ต่างๆ ของประชาชนต่อคณะผู้ปกครอง

ข้อ 3. การลงไปพบปะสร้างความใกล้ชิดกับประชาชนของสมาชิกสภาผู้แทน (ส.ส., ส.จ., ส.ข., ส.ก.)

ข้อ 4. การติดตามข่าวสารทางการเมือง

ข้อ 5. การตั้งกลุ่มทำงานในท้องถิ่น (เช่น จัดตั้งคณะอำเภอเคลื่อนที่ออกสัมผัสกับประชาชน หรือการตั้งชุดชุมชนสัมพันธ์) จะเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง

ข้อ 6. การมีผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองจำนวนมากๆ จะเป็นผลดีต่อระบบการเมือง

ข้อ 7. การบริจาคเงินสนับสนุนพรรคการเมือง

ข้อ 8. การติดต่อแสดงความคิดเห็นหรือข้อเรียกร้องต่อเจ้าหน้าที่บ้านเมือง หรือนักการเมือง

ข้อ 9. การรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ถ้ามีจำนวนประชาชนที่มาใช้สิทธิเลือกตั้งมาก จะทำให้ได้ ส.ส. หรือผู้แทนของประชาชนที่ดี

ข้อ 10. การที่พรรคการเมืองเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมในการวางแผนนโยบายของพรรค

ข้อ 11. การรณรงค์หาเสียงก่อนการเลือกตั้ง

ข้อ 12. การลงสมัครแข่งขันเพื่อคัดเลือกเข้าไปเป็นตัวแทนของคนส่วนใหญ่

ข้อ 13. การกำหนดคุณสมบัติบางประการเกี่ยวกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เช่น การกำหนดว่าผู้ที่สมัคร ส.ส. ต้องเคยผ่านการเป็นตัวแทนของประชาชนในระดับท้องถิ่นมาแล้ว หรือเกี่ยวกับคุณสมบัติของ ส.ส. ฯลฯ)

ข้อ 14. การกำหนดให้นายกรัฐมนตรีต้องมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ข้อ 15. การจัดให้มีการลงทะเลเบียนสำหรับผู้ที่จะไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เพื่อป้องกันการซื้อขายเสียง เช่น การซื้อบัตรประชาชนเพื่อไม่ให้ไปเลือกตั้ง

4. เป็นส่วนเปิดรับข่าวสาร โดยคำถามจะเป็นการถามถึงการได้รับข่าวสารในอัตราอย่างน้อยเพียงใด จากกิจกรรมต่างๆ ซึ่งในแบบทดสอบมีทั้งหมด 12 ข้อ

ข้อ 1. จากหนังสือพิมพ์

ข้อ 2. จากวิทยุ

ข้อ 3. จากโทรทัศน์

ข้อ 4. จากการร่วมอภิเษียงปัญหาการเมือง

ข้อ 5. จากการติดตามผลการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ข้อ 6. จากการติดตามกิจกรรมมรดงค์

ข้อ 7. จากการเข้าร่วมสัมมนาปัญหาการเมือง ตามมหาวิทยาลัยต่างๆ

วิทยาลัยต่างๆ

ข้อ 8. จากการอ่านหนังสือ วารสาร และเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวกับทางการเมือง

ข้อ 9. การติดตามในเรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญ

ข้อ 10. การรับฟังข่าวสารทางการเมืองจากสถานีวิทยุ

รัฐสภา

ข้อ 11. การช่วยโฆษณาประชาสัมพันธ์ในการเลือกตั้ง (เช่น การประชาสัมพันธ์ตามนโยบายของรัฐให้ประชาชนไปใช้สิทธิ หรืออื่นๆ)

ข้อ 12. จากการประสานงานกับเจ้าหน้าที่รัฐบาล (เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายรวมถึงบุคคลากรทางการเมือง เพื่อแจ้งปัญหาที่กระทบกระเทือนต่อส่วนรวม

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้น โดยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นมาชุดหนึ่ง โดยอาศัยแนวคิดจากแบบสอบถามต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และจากการตั้งข้อคำถามโดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจแก้ภาษาสำนวนที่ใช้ในแบบสอบถาม และคำชี้แจงตลอดจนสิ่งอื่นๆ ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ

ส่วนที่หนึ่ง เป็นข้อความเกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคมของผู้ตอบ ได้แก่ เพศ อายุ อายุราชการ ระดับพื้นฐานการศึกษา ระดับการศึกษาสูงสุด ภูมิลำเนาเดิม การศึกษาคูงาน ฐานะทางเศรษฐกิจ สถานภาพการปฏิบัติงาน

ส่วนที่สอง เป็นข้อคำถามที่จะทำการทดสอบความรู้ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 9 ข้อ

ส่วนที่สาม เป็นข้อคำถามที่จะทำการทดสอบความสนใจ ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 9 ข้อ

ส่วนที่สี่ เป็นข้อคำถามที่จะทำการทดสอบการเห็นความสำคัญในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 15 ข้อ

ส่วนที่ห้า เป็นข้อคำถามที่จะทำการทดสอบการเปิดรับข่าวสาร ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 12 ข้อ

โดยข้อคำถามในส่วนที่สอง เป็นคำถามที่ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างเลือกพิจารณาคำถามว่า เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย โดยทำเครื่องหมายลงในช่องคำตอบ ดังนี้

ข้อเลือก	คำถามเชิงบวก	คำถามเชิงลบ
เห็นด้วย	1	0
ไม่เห็นด้วย	0	1

ในส่วนที่สามถึงส่วนที่ห้า เป็นคำถามที่ผู้วิจัยใช้ likert's scale กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างจะเลือกคำตอบ โดยทำเครื่องหมายลงในช่องคำตอบ ดังนี้

ข้อเลือก	คำถามเชิงบวก	คำถามเชิงลบ
ทุกครั้ง หรือ มากที่สุด	5	1
เกือบทุกครั้ง หรือ มาก	4	2
บ่อยๆ หรือ ปานกลาง	3	3
นานๆ ครั้ง หรือ น้อย	2	4
ไม่เคยเลย หรือ ไม่จำเป็น	1	5

เกณฑ์การให้คะแนนในส่วนที่สอง การตรวจให้คะแนนพิจารณาจากข้อความคำตอบ ตั้งแต่ 0-1 กล่าวคือ ข้อคำถามที่สร้างขึ้นมีทั้งคำถามในเชิงบวก (positive) และในเชิงลบ (negative) สำหรับข้อความในเชิงบวก 1 หมายถึง เห็นด้วย, 0 หมายถึง ไม่เห็นด้วย ในส่วนที่สามถึงส่วนที่ห้า การตรวจให้คะแนนพิจารณาจากข้อความคำตอบ ตั้งแต่ 1-5 กล่าวคือ ข้อคำถามที่สร้างขึ้นจะมีทั้งคำถามในเชิงบวกและเชิงลบเช่นกัน สำหรับข้อความในเชิงบวก 5 หมายถึง ทุกครั้งหรือมากที่สุด, 4 หมายถึง เกือบทุกครั้งหรือมาก, 3 หมายถึง บ่อยๆ หรือปานกลาง, 2 หมายถึง นานๆ ครั้ง หรือ น้อย, 1 หมายถึง ไม่เคยเลยหรือไม่จำเป็น

2. ในการทดสอบแบบสอบถาม จะนำแบบสอบถามไปทดสอบกลุ่มตัวอย่าง 51 ตัวอย่าง ซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจกองบังคับการตำรวจจราจร เพื่อหาและปรับปรุงแบบสอบถาม โดย

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (the discriminative power-method) โดยจะดำเนินการดังนี้

2.1.1 แบ่งกลุ่มข้อความออกเป็น 5 กลุ่ม ตามแนวความคิดที่ตั้งไว้ในการศึกษา

2.1.2 ตัด 25 % ของผู้ได้คะแนนสูง และ 25 % ของผู้ได้คะแนนต่ำ จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดในแต่ละกลุ่ม มาเป็นตัวแทนในการประเมินค่าคำถามแต่ละข้อ

2.1.3 หาค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มผู้ได้คะแนนสูง และกลุ่มผู้ได้คะแนนต่ำเป็นรายข้อ แล้วหาค่าอัตราส่วนวิกฤต t (t-Ratio) โดยใช้ t-Test ตามสูตร

$$t = \frac{X_H - X_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{N_H} + \frac{S_L^2}{N_L}}}$$

เมื่อ X_H, X_L = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำตามลำดับ

S_H^2, S_L^2 = ค่าแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำตามลำดับ

N_H, N_L = จำนวนผู้ตอบในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำตามลำดับ

t = ค่าจำนวนจำแนกในทางสังคมศาสตร์
 นิยามตั้งแต่ระดับนัยสำคัญ
 $(P) < 0.05$

2.2 เลือกค่าตามโดยถือเอาค่า t ตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป ที่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เป็นเกณฑ์ มาใช้เป็นค่าตามจริง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในการทดสอบแบบสอบถามกับตัวอย่าง 51 ตัวอย่าง ซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจกองบังคับการตำรวจจราจร โดยใช้ t-Test ปรากฏดังนี้

ก. ทดสอบแบบสอบถามในส่วนของความรู้ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ความรู้ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง	ค่า P ของ t-test
1. ข้อสั่งเกตอย่างหนึ่งของประเทศที่มีระบบการเมืองแบบประชาธิปไตยสั่งเกตที่การเลือกตั้ง	*.332
2. การออกเสียงเลือกตั้งเป็นวิถีทางหนึ่งที่ประชาชนจะสามารถกำหนดแนวทางในการดำเนินงานของรัฐบาลได้	*.531
3. การไปใช้สิทธิเลือกตั้งของไทยเป็นหน้าที่ตามกฎหมายของประชาชนทุกคนที่จะต้องปฏิบัติ หากไม่ปฏิบัติจะมีความผิดตามกฎหมาย	*
4. การที่ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยไม่สมัครใจ หรือโดยถูกบังคับ แม้ว่าจำนวนประชาชนที่ไปใช้สิทธิจะแสดงออกมาร้อยเปอร์เซ็นต์ของประชาชนก็ตาม ก็ไม่สามารถบ่งชี้ได้ว่าประเทศนั้นมีประชาธิปไตยสูง	
5. กิจกรรมการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมทางการเมืองของผู้ที่มีส่วนร่วมทางการเมืองที่เป็นประชาชนธรรมดา นั้น เป็นกิจกรรมที่ไม่เต็มเวลา และเป็นบทบาทลองจากบทบาทอื่นๆ	-
6. การที่ประชาชนเลือกตั้งผู้ปกครองให้มาทำหน้าที่ปกครองนั้น ถือว่าเป็นลักษณะการปกครองแบบประชาธิปไตยโดยอ้อม	-

ความรู้ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง	ค่า P ของ t-test
7. การพูดคุยหรือสนทนาเป็นกลุ่มของประชาชนที่เกี่ยวกับเรื่องทางการเมือง ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองทางหนึ่งแล้ว	-
8. การที่ นาย ก. ไปบอกกับสมาชิกสภาเขตว่าน้ำท่วมชอยเพราะถนนต่ำให้รีบมาแก้ไข ถือว่า นาย ก. มีส่วนร่วมทางการเมือง	-
9. การที่ นาย ก. ชักชวนให้ชาวบ้านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้กับฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดในฐานะที่ นาย ก. เป็นหัวหน้าคะแนน ถือว่า นาย ก. มีส่วนร่วมทางการเมือง	-
10. การที่ นาย ก. ให้เงินพรรคการเมือง เพื่อใช้ในกิจกรรมของพรรค ถือว่า นาย ก. กำลังมีส่วนร่วมทางการเมือง	-
11. การที่ นาย ก. เขียนบทความเสียดสีต่อทางการเมืองในเรื่องของการสร้างถนนในชอยบ้าน ถือว่า นาย ก. มีส่วนร่วมทางการเมือง	-
12. การที่ นาย ก. ไม่ได้ให้คำสัมภาษณ์ในเรื่องใดๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องทางการเมืองเลย ยังไม่สามารถกล่าวได้ว่า นาย ก. มีส่วนร่วมทางการเมือง	.521
13. การที่ประชาชนถูกบีบบังคับให้เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองอย่างหนึ่งอย่างใด ก็ถือว่าประชาชนนั้นมีส่วนร่วมทางการเมือง	.838

ความรู้ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง	ค่า P ของ t-test
14. การรับทราบข่าวสารทางการเมือง ไม่มีความสำคัญต่อประเทศ ที่มีการปกครองแบบประชาธิปไตย	-
15. การตัดสินใจว่าจะไม่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง เพราะเบื่อ หน่ายกับระบบ ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมือง	.332

ข. ทดสอบแบบสอบถามในส่วนของความสนใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ความสนใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง	ค่า P ของ t-test
1. การไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งในระดับประเทศหรือท้องถิ่น	*.002
2. การติดตามฟังอภิปรายในทุกครั้งที่มีการปราศรัยหาเสียงการเลือกตั้ง	*.000
3. การเป็นตัวแทนในการชักจูงให้กลุ่มต่างๆ สนับสนุนในการลงคะแนนให้พรรคใดพรรคหนึ่ง ในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง	.709
4. การติดต่อประสานงานอย่างใดอย่างหนึ่งกับพรรคการเมือง	-
5. การเข้าร่วมประชุมสัมมนาถกเถียงปัญหาการเมืองกับบุคคลากรทางการเมือง	-
6. การสนับสนุนปัจจัยต่างๆ รวมทั้งเงินให้แก่พรรคการเมือง	-
7. การกระทำการที่สนับสนุนหรือเรียกร้องอย่างหนึ่งอย่างใดต่อคณะผู้ปกครอง	-
8. การเสนอแนะบทความทางเอกสารหรือให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนในเชิงสนับสนุนหรือคัดค้านในเรื่องที่เกี่ยวกับการเมือง	-
9. การเป็นผู้เริ่มชักชวนให้ผู้อื่นสนทนาเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเมืองก่อน	-

ความสนใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง	ค่า P ของ t-test
10. การช่วยโฆษณาให้พรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยวิธีการติดป้ายประกาศสนับสนุนหรือประกาศสนับสนุนให้ผู้อื่นทราบโดยทั่วไป	-
11. การอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับเรื่องทางการเมือง เมื่อท่านมีโอกาส	*.000
12. การเข้าไปมีส่วนร่วมในการชุมนุมประท้วง เพื่อเรียกร้องผลประโยชน์ทางการเมือง	*.000
13. การเข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์การหรือกลุ่มเป้าหมายที่เด่นชัดในการเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาล	-
14. การติดตามเมื่อมีการจัดให้มีการแถลงข่าวของรัฐบาล	*.000
15. การเป็นผู้แสดงออกซึ่งความคิดเห็นว่าคัดค้านหรือสนับสนุนในเรื่องที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ของส่วนรวมต่อที่ประชุมใดๆ	*.020

ค. ทดสอบแบบสอบถามในส่วนของการเห็นความสำคัญในการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การเห็นความสำคัญในการมีส่วนร่วมทางการเมือง	ค่า P ของ t-test
1. การเลือกตั้งโดยเสียงส่วนใหญ่ที่มาจากประชาชนในระบอบประชาธิปไตย	.535
2. การเรียกร้องผลประโยชน์ในแง่ต่างๆ ของประชาชนต่อคณะผู้ปกครองในระบอบประชาธิปไตย	*.003
3. การลงไปพบปะสร้างความใกล้ชิดกับประชาชนของสมาชิกสภาผู้แทน (ส.ส., ส.จ., ส.ช., ส.ก.)	*.075
4. การติดตามข่าวสารทางการเมืองกับการพัฒนาประชาธิปไตย	*.005
5. การตั้งกลุ่มทำงานในท้องถิ่นจะเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง	-
6. การมีผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองจำนวนมากๆ จะเป็นผลดีต่อระบบการเมือง	*.001
7. การบริจาคเงินสนับสนุนให้แก่พรรคการเมืองนั้น มีความจำเป็นต่อการพัฒนาประชาธิปไตย	*.000
8. การติดต่อแสดงความคิดเห็นหรือข้อเรียกร้องต่อเจ้าหน้าที่บ้านเมืองหรือนักการเมือง จะช่วยให้การแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้รวดเร็ว และเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องขึ้น	*.041

การเห็นความสำคัญในการมีส่วนร่วมทางการเมือง	ค่า P ของ t-test
9. การรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ถ้าจำนวนประชาชน ที่มาใช้สิทธิเลือกตั้งมาก จะทำให้ได้ ส.ส. หรือผู้แทนของ ประชาชนที่ดีเข้ามาทำหน้าที่	*.010
10. การที่พรรคการเมืองเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมใน การวางแผนนโยบายของพรรค จะมีผลทำให้การทำงานของ พรรคมีทิศทางที่ถูกต้อง	*.000
11. ความสำคัญในการรณรงค์หาเสียงก่อนการเลือกตั้ง	*.000
12. การลงสมัครแข่งขันแย่งชิง เพื่อคัดเลือกเข้าไปเป็นตัวแทนของ คนส่วนใหญ่ในระบบการเมืองแบบประชาธิปไตย	*.000
13. การกำหนดคุณสมบัติบางประการเกี่ยวกับสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร	*.332
14. การกำหนดให้นายกรัฐมนตรีต้องมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สำหรับสภาพการเมืองของไทย	*.001
15. การจัดให้มีการลงทะเบียนสำหรับผู้ที่จะไปใช้สิทธิเลือกตั้งก่อน การเลือกตั้ง เพื่อป้องกันการซื้อขายเสียง	.918

ง. ทดสอบแบบสอบถามในส่วนของการเปิดรับข่าวสารทางการเมือง

การเปิดรับข่าวสารทางการเมือง	ค่า P ของ t-test
1. การติดตามข่าวสารทางการเมืองจากหนังสือพิมพ์	*.000
2. การติดตามข่าวสารการเมืองจากวิทยุ	*.000
3. การติดตามข่าวสารการเมืองจากโทรทัศน์	*.000
4. การเข้าร่วมสนทนากลุ่มเกี่ยวกับปัญหาการเมือง	*.005
5. การติดตามผลการประชุมสภาผู้แทนราษฎร	*.000
6. ความสนใจของท่านในการติดตามกิจกรรมรณรงค์หาเสียง ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	*.004
7. การเข้าร่วมสัมมนาปัญหาการเมือง ตามมหาวิทยาลัยต่างๆ	*.002
8. การอ่านหนังสือวารสาร และเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวกับ ทางการเมือง	*.000
9. การติดตามในเรื่องแก้ไขรัฐธรรมนูญ	*.000
10. โอกาสในการรับฟังข่าวสารทางการเมือง จากสถานีวิทยุ รัฐสภาในวันหนึ่งๆ	.006
11. การช่วยโฆษณาหาเสียงในการเลือกตั้ง	*.036

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งจะต้องดำเนินการในสนาม คือ เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่าง จากข้าราชการตำรวจที่กำลังศึกษาในหลักสูตรผู้กำกับการ รุ่นที่ 23 จำนวน 80 คน ซึ่งมีลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏในตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1 คุณลักษณะของประชากรวิจัย

คุณลักษณะของตัวแปร	ประเภทข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	1. ชาย	76	95.0
	2. หญิง	4	5.0
อายุ	1. 37-44 ปี	31	38.8
	2. 45-49 ปี	49	36.3
	3. 50-58 ปี	20	25.0
อายุราชการ	1. 14-20 ปี	29	36.3
	2. 21-29 ปี	41	51.3
	3. 30-45 ปี	10	12.5
การศึกษาสูงสุด	1. ปริญญาตรี	51	63.8
	2. สูงกว่าปริญญาตรี	29	36.3
การศึกษาที่สำเร็จ ชั้นอุดมศึกษาครั้งแรก	1. รร.นรต.	27	33.8
	2. อื่นๆ	53	66.3
ภูมิลำเนาเดิม	1. กรุงเทพมหานคร	29	36.3
	2. จังหวัดอื่นๆ	51	63.8

คุณลักษณะของตัวแปร	ประเภทข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
การฝึกอบรม ดูงานต่างประเทศ	1. เคย	44	55.0
	2. ไม่เคย	36	45.0
ฐานะทางเศรษฐกิจ ของครอบครัว	1. สูง	9	11.3
	2. กลาง	66	82.5
	3. ต่ำ	5	6.3
ภารกิจงานปฏิบัติงาน	1. สายงานปฏิบัติการ	47	58.8
	2. สายงานธุรการ	33	41.3

ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ ในส่วนของ เพศชาย มีอยู่ร้อยละ 95.0 เพศหญิงร้อยละ 5.0

อายุในช่วงอายุระหว่าง 37-44 ปี มีอยู่ร้อยละ 38.8 ช่วงอายุระหว่าง 45-49 ปี มีอยู่ร้อยละ 36.3 และช่วงอายุร้อยละ 50-60 ปี มีอยู่ร้อยละ 25.0 ในหลักสูตรผู้กำกับการนี้ ผู้ที่เข้ารับการศึกษอาบรมในเรื่องอายุนั้น ต้องมีอายุไม่เกิน 58 ปี หรือเหลือระยะเวลารับราชการไม่น้อยกว่า 2 ปี ซึ่งจากตาราง 3.1 จะเห็นได้ว่าผู้ที่เข้ารับการศึกษอาบรมมีอายุสูงสุดคือ 58 ปี

อายุราชการ ในช่วงระหว่าง 14-20 ปี มีอยู่ร้อยละ 36.3 ช่วงอายุราชการระหว่าง 21-29 ปี มีอยู่ร้อยละ 51.3 และช่วงอายุราชการระหว่าง 30-45 ปี มีอยู่ร้อยละ 12.5

การศึกษาสูงสุด ในระดับการศึกษาปริญญาตรี จะมีอยู่ร้อยละ 63.8 และในระดับการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรี จะมีอยู่ร้อยละ 36.3

การผ่านการศึกษาในระดับชั้นอุดมศึกษาครั้งแรก ที่ผ่านการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ จะมีอยู่ร้อยละ 33.8 และที่ผ่านการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจากที่อื่นๆ มีอยู่ร้อยละ 66.3

ภูมิลำเนาเดิมของนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร ที่กำลังศึกษาในหลักสูตรผู้กำกับการ รุ่นที่ 23 นี้ สำหรับผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร มีอยู่ร้อยละ 36.3 ส่วนจังหวัดอื่นนอกเขตกรุงเทพมหานคร มีอยู่ร้อยละ 63.8

การฝึกอบรมหรือดูงานต่างประเทศ ในส่วนนี้ส่วนใหญ่ทั้งที่เคยดูงานต่างประเทศมาแล้วกับที่ยังไม่เคยดูงาน จะมีเกือบเท่ากันคือ ร้อยละ 55.0 เป็นผู้ที่เคยผ่านการศึกษาอบรมและดูงานต่างประเทศ และร้อยละ 45.0 เป็นผู้ที่ไม่เคยผ่านการฝึกอบรมและดูงานต่างประเทศ

ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับสูง จะมีอยู่ร้อยละ 11.3 ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับปานกลาง จะมีอยู่ร้อยละ 82.5 และผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวในระดับต่ำ จะมีอยู่ร้อยละ 6.3

ภารกิจการปฏิบัติงาน ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสายงานปฏิบัติการ จะมีอยู่ร้อยละ 58.8 และผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสายงานธุรการ จะมีอยู่ร้อยละ 41.3

จึงอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่ศึกษาอยู่ในหลักสูตรผู้กำกับการ รุ่นที่ 23 นี้ ส่วนใหญ่จะเป็นเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง 37-44 ปีเป็นส่วนใหญ่ และเป็นที่มีอายุการรับราชการระหว่าง 21-29 ปี มีการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี ภูมิลำเนาเดิมของนักศึกษาหลักสูตรนี้ส่วนใหญ่ จะมีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดนอกเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านการฝึกอบรมดูงานต่างประเทศส่วนใหญ่เคยผ่านการฝึกอบรมและดูงานต่างประเทศ ในส่วนของฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านสถานภาพภารกิจปฏิบัติในสายงานที่รับผิดชอบอยู่ ส่วนใหญ่อยู่ในสายงานปฏิบัติการ เหล่านี้เป็นรายละเอียดส่วนหนึ่งจาก

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ซึ่งจะนำไปศึกษาวิเคราะห์และหาความสัมพันธ์ ดังจะกล่าว
ในบทที่ 4 ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม จะใช้วิธีทางสถิติ
ดังต่อไปนี้

1.1 ค่าสถิติพื้นฐาน

1.1.1 คะแนนเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

1.1.2 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$SD = \frac{\sqrt{n \sum X^2 - (\sum X)^2}}{n(n-1)}$$

1.2 การวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย ใช้
ในการทางสถิติ ดังต่อไปนี้

การหาค่าอำนาจการจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เปลี่ยนคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามเป็นรหัสทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม สำหรับคำตอบที่เป็นตัวแปรตาม ความรู้ ความสนใจ การเห็นความสำคัญ ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเปิดรับข่าวสารการเมือง โดยใช้รหัสตัวเลขตามคะแนน 0, 1 และ 5, 4, 3, 2, 1 ในแบบสอบถามที่กำหนดไว้ดังนี้

- 5 คะแนนเท่ากับ ทุกครั้ง หรือมากที่สุด
- 4 คะแนนเท่ากับ เกือบทุกครั้ง หรือมาก
- 3 คะแนนเท่ากับ บ่อยๆ หรือปานกลาง
- 2 คะแนนเท่ากับ นานๆ ครั้ง หรือน้อย
- 1 คะแนนเท่ากับ ไม่เคยเลย หรือไม่จำเป็น

สำหรับคำถามที่เป็นลบให้กลับคะแนนจาก 5 เป็น 1, 4 เป็น 2, 2 เป็น 4 และ 1 เป็น 5 แล้วบันทึกข้อมูลลงในบัตรคอมพิวเตอร์ และป้อนข้อมูลเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติต่อไปนี้

หาค่าไคสแควร์ (chi-square test) เพื่อดูค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ว่ามีความเกี่ยวพันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ โดยได้กำหนดค่านัยสำคัญแห่งความเกี่ยวพันกันไว้ที่ร้อยละ 95 (level of significance 95 %) และหาค่าแกมมา (gamma) เพื่อดูว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว เช่นเดียวกัน แต่สามารถบอกทิศทางของความสัมพันธ์ได้ว่าเป็นไปในทางบวกหรือลบ (positive or negative association)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย